

Letní čtení
a luštění

5 PLUS 2

VYDÁNÍ B, ROČNÍK VIII

2. 8. 2019

ČECH, KTERÝ PORAZIL SMRTELNOU NEMOC

Karel Raška
před 40 let
vymýtil pravé
neštovice

...str. 4 a 5

JAKUB KOHÁK

Mám rád volnost,
v zábavě jsem
něco jako Messi
ve fotbale

...str. 2 a 3

CHUTĚ ČESKÝCH REGIONŮ

Připravte si vydatný masový bigos, bramborový kucmoch nebo sýr ze západních Čech zvaný trakař

...str. 6 a 7

OSLAVENEC REY KORANTENG

Populární moderátor slaví 45. narozeniny. Co nevíte o jeho rodině nebo kdy málem přišel o život?

...str. 8

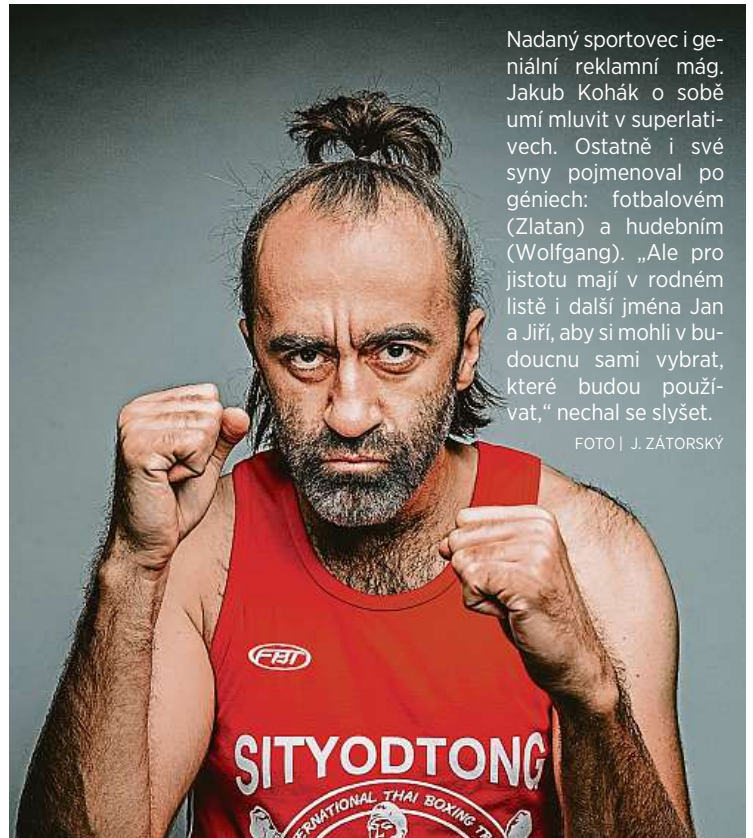

Letní 5plus2 jako bonus pro vás

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, standardní vydání týdeníku 5plus2 s regionálními články a televizním programem na celý týden najdete na obvyklých místech v pátek 9. srpna. Vydání, které právě držíte v ruce, je letním bonusem pro vás – naše věrné čtenáře. A nezapomeňte – pokud se vám během dovolené nepodaří některé z vydání týdeníku sehnat, přečíst si jej můžete také na internetových stránkách www.5plus2.cz.

Redakce 5plus2

Práce na vinici by mě bavila. Ale

Nadaný sportovec i geniální reklamní mág. Jakub Kohák o sobě umí mluvit v superlativech. Ostatně i své syny pojmenoval po géniech: fotbalovém (Zlatan) a hudebním (Wolfgang). „Ale pro jistotu mají v rodném listě i další jména Jan a Jiří, aby si mohli v budoucnu sami vybrat, které budou používat,“ nechal se slyšet.

FOTO | J. ZÁTORSKÝ

Vtipálek, ale hlavně úspěšný reklamní herec a režisér **Jakub Kohák** o sobě říká, že **je schopný vypít takřka cokoliv**. A to i za cenu, že mu z pusy budou šlehat plameny. „To si lehnete, otevřete pusu, oni vám tam **nalejou nějakého panáka a zapálí ho. Takže vám hoří pusa,**“ líčí jeden z nejvyšších dlouhánů českého showbyznysu, který se **v létě stal prvním Habánem v novodobé historii**. A má na to i potvrzovací listinu.

5plus2
ROZHOVOR

MARKÉTA LANKAŠOVÁ

ČR | Nechce hned celé vinařství, ale takový sklípek s výhledem na Pálavu, to by si bavič Jakub Kohák nechal líbit. „Samozřejmě nějaký krásný a zadarmo,“ říká odhodlaně s humorem, který je typický i pro jím vymyšlené reklamní kampaně.

Vy nejenom hrajete, ale třeba reklamní spoty si i režirujete a píšete k nim scénář. Co je pro vás lepší?

Víc mi vyhovuje hraní. Je to menší práce, menší zodpovědnost. Vlastně jenom plní-

te pokyny režiséra a je na něm, aby vás ukořičoval, řekl vám, co máte dělat a aby to zapadalo do smyslu pořadu. Režisér musí mít všechno v hlavě, všechno hlídat, vysvětlovat. Pro mě je lehcí to, co stojí méně práce, takže být před kamerou.

A jak je to v zábavních pořadech a show? Dostáváte třeba v pořadu Tvoje tvář má známý hlas pokyny, co přesně máte dělat?

Ne, tam jsou pokyny takové, že si mám dělat, co chci. To jsou nejlepší pokyny. Říkám tomu volný pohyb. Je to jako když hraje fotbalový tým zápas. Každý hráč má svoje povinnosti. A v Barceloně je to stejné, ale Messi má volný pohyb. Řeknou mu: Udělej, co chceš. A já jsem také takový Messi.

Je někdo, kdo v Tváři ještě nevystupoval, ale vy byste ho tam chtěl vidět?

Je jich spousta. Ze světa třeba Michael Jordan nebo Donald Trump, kdyby dělal nějakou zpěvačku. Kdokoli, to spektrum je velmi široké. Miloš Zeman, kdyby chtěl zahrát třeba (*přemýšlí*) Hanu Zagorovou, tak by mohl. Takových snů mám spoustu. Myslím, že to ale nikdy nenastane. Ale opravdu bych si to přál.

Stal jste se prvním oficiálně potvrzeným novodobým Habánem. Jak k tomu došlo?

Že jsem Habán, to sám o sobě vím už dlouho. To poznáte. Ale oficiální glejt jsem dostal až letos v polovině června v Habánských sklepích ve Velkých Bílovicích na jižní Moravě.

Co jste pro zisk toho glejtu musel udělat?

Tak habánskou krev v sobě mám, to je základ. Ale pro potvrzení jsem musel natáhnout košťář vína najednou. Ale ne ledajaký. Měl objem dva a půl litru a natahoval jsem ho ze země, což je těžší. Ale jako správný Habán jsem to zvládl.

Jaké víno vám chutná nejvíc?

Nejlepší je jednoznačně to habánské, jaké jiné.

Ale jaký druh?

Líbí se mi vždycky to na začátku ochutnávky. To lehčí, bílé. Myslím, že naposledy to byla rulanda šedá, kterou jsem pil na kopečku nad vinicemi. Nebo možná speciální pozdní sběr, který se jmenuje po Jacobovi Hutterovi, jenž na Moravu Habány zavedl.

Jakub Kohák

- Narodil se 10. října 1974 v Praze.
- Vystudoval produkci na FAMU.
- Je známý jako reklamní herec a režisér, přičemž za svoje spoty si vysloužil řadu cen, a to i na světové scéně. Na festivalu v Cannes byl prezentován v prestižním světovém výběru Young Directors, tedy nejlepších mladých režisérů.
- Režiroval a hrál ve skečovém seriálu České televize Pečený sněhulák.
- Coby herec se proslavil především v roli fotbalového brankáře v populárním seriálu (a následně i filmu) Okresní přebor, hlavní roli dostal ve snímku režiséra Tomáše Vorla Instalátér z Tuchlovic.
- Diváky bavil i jako porotce v show Tvoje tvář má známý hlas.
- Moderuje, je autorem scénářů, účinkuje v rozhlasu, píše pravidelné novinové sloupky.

Vydává: MAFRA, a.s., IČ: 45313351, se sídlem Praha 5, Karla Engliš 519/11, PSC 150 00 ■ Evidenční číslo: MK ČR E 20628
 ■ Šéfredaktor 5plus2: Petr Škarda ■ Zástupce šéfredaktora 5plus2: Jan Korbel

Inzertní poradce: Praha - Filip Navrátil, tel.: 734 517 439, filip.navratil2@mafra.cz, střední Čechy východ: Iveta Ďatková, tel.: 601 390 132, iveta.datkova@mafra.cz, střední Čechy západ: Jiří Malát, tel.: 725 126 983, Jiri.Malat@mafra.cz ■ Distribuce 5plus2: distribuce@5plus2.cz ■ Redakce Praha - střední Čechy: Anděl Media Centrum, Karla Engliš 519/11, 150 00 Praha-Smíchov ■ Tisk: TISKÁRNÝ MAFRAPRINT Praha a Olomouc ■ Vydání je neprodejně, vychází každý pátek ■ © MAFRA, a.s., 2014 nebo uvedení dodavatele obsahu. Jakékoli užití a šíření částí nebo celku obsahu týdeníku 5plus2 (včetně jeho překladu) bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Vydavatel si vyhrazuje právo bez udání důvodu nepřijmout inzerci. ■ Vydavatelství MAFRA, a.s., je součástí koncernu AGROFERT.

Jen pár minut, pak bych se unavil

Takže lehké bílé. A co jiné pití, zvládnete? Nebo to habánská pravidla nedovolují?

Zvládnou. Zase žádný přeborník ve vínu nejsem. Piju spíš míchané koktejly nebo nealkosrandičky, limonádičky. Jsem schopen vypít takřka cokoli.

Opravdu cokoli?

Ano. Dokonce mi jednou, to si pamatuju, bylo to v Ostravě, ten drink ještě zapálili. To si lehnete, otevřete pusu, oni vám tam nalejou nějakého panáka a zapálí ho. Takže vám hoří pusa. Tak třeba to jsem pil.

Hořel jste z takového drinku pak celý?

Ne, jenom pusa. Někde mám dokonce i video. Šlehat ze sebe oheň je docela zajímavé.

Dokážete si představit, že byste se měl o víno starat? Kopat ve vinohradu, pracovat na vinici?

Určitě. To by se mi líbilo. Mě baví práce s půdou, na pozemku. Třeba ve škole, na základce, jsme mívali práce na pozemku v rámci pracovní výchovy. A vždycky jsem z toho měl jedničku nebo dvojku.

Takže práce na pozemku jsou pro vás jako dělané?

Kopání, okopávání, rýč, motyčka – nemám nic proti. Nesmí to teda trvat moc dlouho. Tak třeba patnáct, dvacet, třicet minut bych zvládnul. Chvilku, jenom než se člověk unaví. (úsměv)

Máte v rodině k vínu vazby?

K vínu, to ani nevím. Ale jméno Kohák znamená v nářečí pařez. Takže my jsme

v podstatě vrostlí do země. A když z půdy všechno vzniká, tak z ní vzniká i víno, keřík z ní vyrůstá také.

Takže k tomu historicky asi opravdu nějaký vztah máte.

Jo, takhle to je. Můj otec, ale ať zase nepřeháním, dokáže vypít třeba dvanáct litrů vína a druhý den mu nic není. Může do toho zamíchat všechno možné. Tatínek měl a pořád ještě má vinice, ale spíš bych měl říct viničky. Jsou to dva řádky dlouhé deset metrů. Takže sklizeň trvá vždycky asi šedesát vteřin.

To se celkem hodí k vaší výdrž u okopávání.

I tak to stačí. Vinaři jsme. Táta dělal takzvané bránické vinobraní. To znamená, že někde koupil víno a vydával ho za své, že ho sám vypěstoval. Ale to nevádí, vinobraní bylo.

Jaký vztah máte k jižní Moravě, domovu Habánů?

Je to úrodný kraj. (deklamuje se smíchem) Úrodný, pestrý, pohostinný kraj. Plný krásných stromů, zvěře, mužů a žen. Rád se sem vždy vrátím. A také bych si tady rád koupil pozemek.

Opravdu?

Pozemek, nebo sklípek. Kdyby byl nějaký sklípek k máni, ne moc drahý, tak bych ho bral. Potřebuju drahý – levný sklípek. Kdyby mi ho chtěl někdo prodat, tak jsem tady.

Ale k tomu byste potřeboval i lidi, kteří by se vám o něj starali, ne?

Nechci vinařství, chci jenom sklípek. Stačí mi jenom ten baráček.

S výhledem na Pálavu?

Je mi to jedno. Samozřejmě nějaký krásný, kdyby to šlo.

No nemyslím si, že zrovna v této lokalitě by se chtěl někdo vzdávat sklípku nebo pozemku.

Ale jo! Když to bude pro mě, tak jo. Ideálně zadarmo.

Na venkově se často využívá zaručených tipů, babšských rad. Znáte nějaké?

Spoustu. My jsme doma vždycky dali na lidové recepty. Takže když někomu naskočí bradavice, tak je dobré si to místo počúrat. Nebo třeba dávat si na záhlaví jitrocelovou mast. Přirození je dobré omývat vlažnou vodou. To všechno je

ku prospěchu člověka a jeho těla. Ještě je také fajn skočit do borůvky nebo sníst bodlák. To může být také přínosné.

A to je dobré k čemu?

To je dobré na celkový prospěch těla a trávicího traktu.

Chtěl byste mít blízko pozemku i rybník? Rybaříte?

Byl jsem několikrát na rybách, mí kamarádi rybaří. Ale že bych se považoval za rybáře, to ne. Kdyby bylo potřeba, tak se tomu můžu věnovat, ale není to úplně moje hobby.

To je pak asi lepší ten sklípek.

No ježíšmarjá.

Po stopách dávných Habánů a jejich pokladu

Urněli ledasco, ale nejlépe prý víno. Moravští Habáni, kteří před více než čtyřmi stovkami let žili na území Velkých Bílovic, sice museli po bitvě na Bílé hoře opustit jih Moravy, ale podle legendy zde zanechali zlatý poklad. A to v truhlách kdesi ve zdejších vinařských sklepech. Novodobým Habánem se před nedávnem stal i Jakub Kohák, který zdejší vína miluje. Při jejich košťování se i on může zapojit do nové geocachingové hry. Vinařství Habánské sklepy v okolí vinic ukrylo tři schránky, tedy kešky. Ty zavedou prostřednictvím GPS souřadnic na místa, kde v minulosti Habáni žili a pracovali. Úspěšným nálezcům odhalí nejen příběh o zlatém pokladu, ale také zajímavosti spjaté s vinařským umem Habánů.

INZERCE

S Rentou z nemovitosti se senioři nečekaných výdajů bát nemusí

Už 4 roky hovoříme se seniory na téma finanční gramotnosti, děláme přednášky a radíme jim, když jsou v úzkých. Pro mnohé z nich je těžké vyjít s důchodem. Proto jsme zavedli zpětnou hypotéku, takzvanou Rentu z nemovitosti. Licenci nám udělila Česká národní banka.

Existují zhruba 4 okruhy problémů, kdy se senioři potýkají s nedostatkem peněz.

Nečekané výdaje

Porouchá se lednice, do domu zatéká, nefunguje topení. Nebo seniore zaskočí nemoc a on potřebuje drahé léky, dietní stravu, lázně. Důchod ani úspory nestačí. V takových náhlých situacích může Renta z nemovitosti pomoci vyřešit vážný problém.

Nulové úspory

Chcete dát každý měsíc pár korun bokem, ale když uhradíte pravidelné platby, zbyde vám jen na jídlo a základní provoz domácnosti. Jak ušetřit na boty a oblečení nebo dokonce záliby, posezení v kavárně nebo na dárky pro blízké? Renta z nemovitosti, to znamená dostávat třeba 10 000 Kč měsíčně k důchodu navíc, které se budou každopádně hodit.

Skokové zvýšení výdajů

Život přináší i dramatické změny. Úmrtí partnera. Vážná nemoc, která s sebou nese velké doplatky za léky či výdaje za pečovatelku. Nebo snaha pomoci potomkům se splácením hypotéky. A senior najednou potřebuje o několik tisíc korun měsíčně více. Naše Renta z nemovitosti vám v nepříjemné situaci vytrhne trn z paty.

Neustálé odříkání

S důchodem sice vyjdete, ale každou korunu v ruce dvakrát obrátíte, než ji utratíte. Odpíráte si divadlo, masáže i dovolenou, nic si nekoupíte a bojíte se, že nezbydou peníze na Vánoce. Celý život jste dřeli, vlastníte dům nebo byt, ale hotovost žádnou a možná navíc měsíčně splácíte půjčky. Máme řešení! Jmenuje se Renta z nemovitosti a díky ní jsme život zlepšili už stovkám seniorů.

Výhody Renty z nemovitosti:

- Získáte peníze na cokoli (najednou či postupně).
- Za života nemusíte nic splácet.
- Zůstáváte bydlet doma a jste nadále majitelem svého bytu či domu.
- Můžete žít důstojně a život si více užít

Chcete vědět víc?

- Přečtěte si příběhy klientů a odpovědi na nejčastější dotazy na www.rentaznemovitosti.cz.
- Vyžádejte si orientační kalkulaci zdarma.
- Můžete nám také zavolat na tel. 233 321 850.
- Jsme držitelé licence České národní banky na poskytování spotřebitelských úvěrů.

Ránu smrtícímu viru neštovic

Jen málokdy se celé lidstvo spojilo v boji proti společnému nepříteli. V případě **pravých neštovic**, jedné z nejčastěji smrtelných nemocí dějin, tomu ale tak bylo. **Vymýtit se je podařilo až před 40 lety**, v roce 1979. A vrchním „generálem“ spojených světových sil byl **Čech Karel Raška**.

JOSEF HORA

ČR | Píše se rok 1963 a rodák ze Strašína u Klatov, voják a epidemiolog Karel Raška, sedí ve své švýcarské kanceláři v Ženevě. Právě tady sídlí centrála Světové zdravotnické organizace (WHO). Čech je na vrcholu kariéry, byl totiž jmenován do čela Divize infekčních nemocí. Zamračeně hledí do stolu a láme si hlavu, jak porazit pravé (nebo též černé) neštovice, na které každý rok zemře kolem dvou milionů lidí. Čtyři roky předtím totiž WHO vyhlásila největší zdravotnickou akci v historii lidstva s cílem právě neštovice celosvětově vymýtit.

Nemoc jen během 20. století, tedy po většinu života Karla Rašky, zabila kolem půl miliardy lidí, podobný počet znetvořila či zmrazila. Český epidemiolog ví, že se stal prvním mužem v historii lidstva, který má apokalyptickému viru zasadit rozhodující ránu. Prvním, který jej může porazit. Ví, že musí vymyslet plán a zachránit miliony lidí. Ví to, a mračí se čím dál víc.

Zbraň „bílého muže“

Vraťme se ale na začátek, tedy do doby, kdy pravé neštovice začaly decimovat lidstvo. Objevily se pravděpodobně už před 3000 lety v Indii a od té chvíle na ně umí-

Pravé neštovice zhyzdily obličej i tělo nemocných. Koho vir nezabil, zůstaly mu po puchýřích jizvy do konce života. Dodnes je virus uchovávan ve dvou laboratořích v Rusku a USA. Ruští vědci se obávají, že při oteplování severních částí jejich země, kde je pohřbeno mnoho nakažených pravými neštovicemi, by se vir mohl znovu dostat mezi lidi.

Karel Raška byl pro svět opravdu jeden z „největších Čechů“. Lékař, který dokázal porazit pravé neštovice.

FOTO | SHUTTERSTOCK, WIKIPEDIA

rali lidé chudí i bohatí, egyptští faraoni jako evropští vládci. Vir kosil populace na všech kontinentech, nejvíc v Africe, Indii a v Americe.

Právě tam nemoc změnila běh dějin.

Když ji sem bílí kolonizátoři zavlekli, neštovice vyhubily během několika let velkou část populace indiánů, což vedlo ke zhroucení jejich sociálních struktur. Právě tehdy byl virus použit jako biologická zbraň – britský generál jím infikoval deky a ty pak daroval indiánům, kterých po nakažení umíralo kolem 90 procent. Panenská populace nebyla na variolu na rozdíl od Evropanů zvyklá.

Průběh nemoci je až už u indiána z Ameriky, černochoza z Habeše či u Čecha z Vodňan velmi podobný. Virus se šíří vzduchem, stačí malé kýchnutí, malá kapička. Po dvou týdnech klidu přichází ho-

rečka. Na tvářích, pažích a později i trupu nakaženého se objeví červené skvrny, z nich se později stanou puchýřky. V určité fázi začnou hnisat a jsou plné viru. Nakonec se zapouzdří a vytvoří krustu. Jsou tak bolestivé, že nemocný leží v jedné poloze, aby se nemusel hýbat. Puchýře se

500 milionů lidí zabily pravé neštovice jen ve 20. století.

objeví i v ústech, v nose, ale i na vnitřních orgánech. Po měsíci umírá až 30 procent nakažených, hlavně na otravu krve a oběhové či dechové selhání.

dobytka, dojičky a další lidé se tehdy od krav často nakazili takzvanými kravskými neštovicemi. Ty ovšem nebyly smrtelné a hlavně, kdo nákazou prošel, téměř nikdy už neonemocněl těmi pravými. Jenner se proto 14. května 1796 rozhodl pro experiment. Nechal si přivést osmiletého Jamese Phillippe a naočkoval mu hnis z vřidku kravských neštovic. Nebožák dle předpokladu onemocněl, ale za šest týdnů byl zdravý. Jenner mu poté píchl dávku neštovic pravých. Výsledek? Nemoc nepropukla! Jenner očkoval další a další, metodu nazval jako vakcinaci, z latinského slova vacca, tedy kráva.

Češi nevěřili, tisíce jich umřely

Vakcína se ujala a už za několik let byly v Evropě, Americe a Rusku očkovány miliony lidí. V českých zemích umíralo před objevením vakcíny 2 až 17 tisíc lidí ročně. V Praze roku 1799 zemřelo na pravé neštovice 10 tisíc lidí, tuzemští lékaři byli ale mezi prvními na světě, kteří začali obyvatelstvo plošně očkovat. Kvůli válečným konfliktům, ale i vlivem nedůvěry rodičů a poplašným zprávám se ovšem časem začala proočkovanosť snižovat. Poslední epidemie z roku 1872 zabila v českých zemích 43 tisíc lidí.

Vakcinace podle krávy

První pokusy o prevenci proti této nemoci pocházejí kolem roku 1000 př. n. l. z Indie a později z Číny, kde zdraví lidé vdechovali nebo si do ran sypali strupy z puchýřů nakažených. Na toto navázala o 2700 let později Angličanka Mary Montagu, metodu zkoumala v Turecku a přenesla ji do Evropy, nebyla to ale zcela účinná ochrana. Úspěšný boj proti pravým neštovicím zahájil až anglický praktik Edward Jenner. Během sledování nakažených zjistil jistou zvláštnost. Pasáci

INZERCE

EXKLUZIVNÍ LÉČEBNĚ-REHABILITAČNÍ POBYTY

8 DNÍ = 7 NOCÍ V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH - HOTEL RICHARD****

17.09. – 31.10.2019 **sleva 38 %** původní cena 14.350 Kč

8.900 Kč osoba ve 2-lůžkovém pokoji / 9.900 Kč 1-lůžkový pokoj

01.11. – 08.12.2019 + 04.01. – 31.03.2020 **sleva 40 %**

8.600 Kč osoba ve 2-lůžkovém pokoji

9.600 Kč 1-lůžkový pokoj

Ubytování s bohatou polopenzí
1x aperitiv na přivítanou, 1x lékařské vyšetření
12x procedura dle doporučení lékaře
Bazén, vířivka, fitness studio, pitná kúra, župan

REZERVACE: TEL.: 354 696 111 – E-MAIL: recepce@hotelrichard.com

zasadil až český epidemiolog

V roce 1872 byla proti neštovicím očkována chudina v New Yorku, jak ukazuje kresba vlevo. O deset let později byla vyvinuta nová vakcína, která zamezila epidemiím v Severní Americe a Evropě. To v Československu byl vydán zákon o povinné vakcinaci dětí v roce 1919. Ještě v roce 1967 však onemocnělo na světě 15 milionů lidí a dva miliony z nich zemřely.

Anglický lékař Edward Jenner (kresba vpravo) v roce 1796 při pokusu na osmiletém chlapci.

Na základě svého objevu zachránil miliony lidí.

FOTO | SHUTTERSTOCK

V reakci na to následovalo vylepšení vakcín, zpřísnění povinnosti očkovat a z úst lékařů poprvé po tisících letech znělo odvážné slovo – eradikace, tedy vymýcení neštovic. Na tu se však muselo čekat až do roku 1959, kdy byl vyhlášen světový eradikační program pravyých neštovic, do jehož čela se postavil v úvodu zmíněný Karel Raška.

Památný telegram z Afriky

Český lékař Karel Raška sedící za stolem se už přestal mračit. Navrhl plán, aby se místo zdlouhavého a nákladného

plošného očkování armáda zdravotníků soustředila hlavně na jednotlivá ohniska nákazy, tam aby ovšem zasáhla s maximální důsledností. Podařilo se. Neštovice vymizely nejdříve v Latinské Americe (1971), po velkých potížích v Indii (1975), z Afriky nakonec zůstala „nevychystěna“ jen Etiopie a Somálsko.

Jednoho dne, 17. dubna 1978, přichází z Afriky památný telegram: „Pátrání skončeno. Žádné další případy nejsou zjištěny. Ali Maow Maalin, kuchař nemocnice v somálském městě Merca, je posledním známým případem neštovic na světě.“ Karel Raška z vítězil.

Království české jest nejpustější, psala aristokratka

První dochované zmínky popisující pokusy o očkování pocházejí z roku 1000 př. n. l. z Indie a později z Číny. Zdraví lidé měli vdechnout usušené neštovičné strupy s neaktivními viriony. Částečný úspěch zaznamenala o 2700 let později aristokratka Mary Montagu, britská spisovatelka. Sama nemocí prošla, uzdravila se a následně odcestovala s manželem coby vyslancem v Osmanské říši na východ. Cestou projela i Čechami, které v roce 1716 popsala takto: „Království české jest nejpustější ze všech zemí, která jsem viděla v Německu. Vesnice jsou tak bídné a poštovní stanice tak ubohé, že čistá sláma a čerstvá voda jsou dobrodiním, jakého nenajdeme všude, a nesmíme doufat v lepší pohodlí.“ Během dvou let objevila v Turecku metodu jednoduchého „očkování“, která spočívala ve vkládání sušeného hnisu z puchýřků do řezných ran – často následoval lehký průběh nemoci, stále ovšem docházelo k znetvoření či smrti pacienta. Tato metoda se nazývá variolizace a předcházela úspěšnější vakcinaci, kdy se očkovalo virem kravských neštovic, na které se neumíralo.

INZERCE

Relaxace na Šumavě v krásné přírodě národního parku

Penzion, chatky, autocamp

restaurace, minigolf, tenisový kurt,
volejbalové hřiště, kuželky, fitness

www.klasterskymlyn.cz

+420 727 842 511

Penzion Klášterský Mlýn 9, 341 92 Rejstejn

Hledáme řidiče a závozníky

Stabilní a jistá práce, prémie,
příspěvek na stravu i pojištění
a mnohem víc!

Tak zavolej nebo napiš.

☎ + 420 733 696 979

✉ job@ave.cz

CHUTĚ českých regionů

Skromný jídelníček našich předků zpestřovaly **sýry**, na západě Čech to byl třeba **takzvaný „trakař“**. To lovcům ve Slezsku dodával sílu **hutný masový bigos** a chudí Východočeši zase připravovali z brambor obyčejný, ale chutný **kucmoch**.

Text: Josef Hora, regiony 5plus2
Foto: Shutterstock, archiv MAFRA

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

BRAMBOROVÁ POCHOUTKA JAKO U KARLA POLÁČKA

Ka do zavítá na Královéhradecko a zmíní pokrm zvaný kucmoch, jistě naváže zajímavý dialog, protože ho zde ochutnal snad každý. Kucmoch známý i jako šklubánky je v kraji tradiční a proslavil se i ve zfilmovaném románu Karla Poláčka *Bylo nás pět*, a to coby jídlo spisovatelova dětství v Rychnově nad Kněžnou. Když se rodina hlavního hrdiny Petra Bajzy chystá na Boží hod pustit do husy, přicházejí na návštěvu lakomí příbuzní. „*Nechci zas slyšet, co všechno jsme projedli*,” říká maminka Bajzová a pečínka putuje pod postel. Načež se tetička Vařeková ještě ve dveřích ptá, co měli Bajzovi k obědu, a maminka odvětí: „*Ále, uvařila jsem brambor... kucmoch*.” Když po chvíli vyjde pravda najevo, tetička s pekáčem v ruce ukazuje strýčkovi husu se slovy: „*Hele, kucmoch. Ještě, že se toho tatínek nedožil*.”

TIP NA VÝLET: Chystáte-li se do ADRŠPAŠKÝCH SKAL, měli byste se zastavit v Náchodě. Jen tady mají místní specialitu – takzvaný Pavlišovský řízek. Je to klasický řízek, ovšem se zelím a knedlíkem.

KUCMOCH

Potřebujeme: • 1 kg brambor typu C • 150 g hrubé pšeničné mouky • sádlo • mák • moučkový cukr • sůl

Postup: Oloupané brambory uvaříme, zbytek vody slijeme a zasypeme hrubou moukou, kterou obráceným koncem vařečky „zaštoučáme“ do brambor. Poté pod pokličkou necháme asi 20 minut propařit. Hotovou hmotu vařečkou prohněteme (pohyb vypadá jako šklubání, od toho se kucmochu říká také šklubánky) a lžící vykrajujeme bochánky – šklubánky, které poskládáme na talíř. Podávame je sypané mákem s cukrem a polité převařeným máslem nebo posypané strouhaným sýrem a maštěné sádlem. Též je můžeme vytvarovat do placičky a po obou stranách na sucho opéct. Ty se pak podávají se sýrem nebo jako příloha k salátům.

INZERCE

SLEVY AŽ
70%

4camping.cz

Největší nabídka outdoorového a turistického vybavení v ČR!
250 značek • 185 000 ks zboží skladem • 500 výdejních míst

SHOWROOM 10 000 m²
VÝSTAVA STANŮ
31. 5. – 25. 8. 2019

VÍCE INFO
www.4camping.cz
www.vystavastanu.cz

PRODEJNY
Praha (4x), Brno, Plzeň, Ostrava,
Hradec Králové, Bratislava,
Pasohlávky, Vranovská pláž

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

BIGOS DODAL SÍLU LOVCŮM I FORMANŮM

Jeden z klenotů slezské kuchyně se nazývá bigos. Původní slovo baigusa pochází ze staroněmčiny a znamená směs něčeho hodně popleteného. Původ bigose je třeba hledat v Polsku, Estonsku a Bělorusku. Pokrm zahrával lovce při dlouhých zimních výpravách za kořistí, soudeček bigosu si brávali i formani na delší cesty. Základem bigose je vepřové maso, kyselé zelí a klobása. Podle některých se přidávají sušené švestky, bílé víno či sušené hřibky. Receptů je mnoho, k těm nejznámějším patří slezský, staropolský nebo lovecký. Třeba na Ostravsku se bigos dříve v rodinách běžně vařil a recepty na něj leží ukryté v kuchařských knihách našich babiček. Nejlepší je prý až další dny.

TIP NA VÝLET: Vyrazte-li do nádherné CHKO Litovelské Pomoraví nebo na zámek Velké Losiny, jehož okolí je známé čarodějnickými procesy, navštivte nedaleký Rýmařov. V hotelu U Slunce mají vyhlášený bigos za 115 ko-

BIGOS

Potřebujeme: • 600 g vepřového plecka • 500 g kyselého zelí • 500 g hlávkového zelí • 200 g uzeného bůčku • 200 g ostravské klobásy • 200 g cibule • 50 g sušených švestek • 1 dl bílého vína

Postup: Uzený bůček pokrájíme na kostičky, vložíme do hrnce či kotlíku a vyškváříme. Přidáme nakrájenou cibuli. Osmážíme dozlatova. Vložíme vepřové plecko pokrájené na větší kostky. Maso osolíme a opepříme, lehce osmahneme, zalijeme vodou a dusíme do poloměkka. Pak přidáme kyselé zelí a společně dusíme. Nakonec

přisypeme hlávkové zelí pokrájené na nudličky a dodusíme. Před koncem dušení vlijeme bílé víno a přidáme sušené švestky. Na sádlo osmahneme na kolečka nakrájenou ostravskou klobásu a vmícháme do hotového pokrmu. Podáváme ve vydlabaném chlebu.

KARLOVARSKÝ KRAJ

CHUDOU STRAVU KRUŠNOHORCŮ ZPESTŘOVAL TRA- KAŘ I PYTLAČENÍ

Krušnohorské obyvatelstvo tvořili dlouhá staletí hlavně rolníci, řemeslníci či havíři. V jejich stravě převládaly zpočátku kaše, třeba první důkaz o polévce pochází z 16. století. Hodně se využívala řepa, tuřín, kvašený žitný chléb, ryby a sýry. Zdrojem masa bylo často pytláčení. Z pokrmů se střídalo kyselé zelí, kroupy, knedlíky, krupičná kaše nebo čočka. Až když se kolem roku 1710 objevily brambory, zmírnila se dosavadní stravovací nouze krušnohorského obyvatelstva. Za typické bramborové pokrmy Krušných hor můžeme dnes považovat bramborové placky „kouřící dívka“ (německy Raachermad) nebo placky zvané „frackové“ (německy Fratzen). A také vyhlášený sýr trakař. Ten i další pokrmy se kromě vody zapíjely takzvaným kofentem (tedy řídkým pivem bez chmele), vínem a mlékem.

TIP NA VÝLET: Obec Horní Blatná je výchozím bodem na rozhlednu Vlčí jámy, kde v hloubi jeskyň leží sniž i v létě. Nedaleko je Boží Dar se svými rašelinisti nebo krásný výhled z Klínovce či Plešivce.

• SÝR TRAKAŘ NEBOLI • SCHIB(B)ÖCKER-KÄSE

Postup a ingredience:

• Na pánvi nebo v hrnci necháme rozpustit asi 100 g másla (nesmí být hnědé). Místo něj můžeme vzít také 100 ml sladké smetany a přidat cca 170 ml světlého piva. Přidáme dva až tři kousky hárckého sýra (podobného olomouckým tvarůžkům) nakrájeného na malé kousky nebo jiný nízkotučný sýr, který uvnitř nemá bílé jádro. Přidáme rovněž camembert, ze kterého okrajíme plíseň. Poté směs 10 až 15 minut stále mícháme, aby se nepřipálila. Sýr postupně zhoustne, dáváme pozor, aby se nevytvářely hrudky. Když je sýr pevný, přidáme trochu piva. Poté jej výrazně osolíme, opepříme a přidáme kmín nebo česnek. Vše ještě dobře promícháme, naplníme do misek nebo skleniček a necháme uležet 24 hodin v lednici. Lze jej rozтіrat nebo krájet na plátky. Servírujeme ho k žitnému chlebu a zdobíme kroužky cibule, nebo jej podáváme k pivu na plátcích chleba potřených vepřovým či husím sádlem.

INZERCE

TRPĚLIVOST
Z PIVA DĚLÁ
LEŽÁK

**Budějovický
Budvar**

Řemeslo je naše
pátá ingredience

12/6
13/14

Dítě co 10 let a relax ve vzduchu

Jeden z nejoblíbenějších moderátorů Česka **Rey Koranteng slaví v pátek 2. srpna 45. narozeniny.** Na televizi Nova ho vidáme už čtvrt století. **Co o něm ale možná nevíte?**

Životní ženy a děti po 10 letech. Rey je trojnásobným otcem, s manželkou si čas pro rozrůstání rodiny naplánovali téměř přesně vždy po 10 letech. Nejstarší dceři Vanesse je dnes už 24 let, nejmladší Leontýna slaví v srpnu čtvrté narozeniny. Pro střední Sofii bude rovněž v srpnu 13 let.

Vítězný spor s bulvárem. Moderátor patří ke známým osobnostem, kterým se podařilo vyhrát soudní bitvu s bulvárem. Před sedmi lety vysoudil omluvu a třisetitisícové odškodné za lživé články informující o jeho údajné nevěře. „Jsem spokojený,

a to z více důvodů. Ukázalo se, že spravedlnost skutečně funguje. Předtím mi kamarádi říkali, ať se na to vykašlu, že to bude nechutná kauza. Podle mě se však člověk musí bránit. Zvlášť, když se to dotýká jeho rodiny, manželky, dětí,“ nechal se tehdy po výsledku soudu slyšet Rey.

Rosničkovské začátky. V televizi Nova Koranteng pracuje prakticky od jejího začátku v roce 1994. Na pozici u zpravodajského pultíku si musel ale chvíli počkat. Pět let totiž hlásil předpověď počasí. „Míra popularity se nijak nezměnila, spíše se změnil přístup lidí ke mně. Do té doby jsem byl kluk z Počasí, teď jsem pán z Televizních novin. Začali se mě ptát na věci, na které se mě do té doby neptali.“

Dohady kolem vzdělání. Pro rozhovory o tuzemské i zahraniční politice by měl mít ty nejlepší předpoklady. Sice později, ale přesto vystudoval obor Politologie a mezinárodní vztahy na pražském

FOTO | MAFRA, HERMINAPRESS

CEVRO Institutu. V roce 2008 se ovšem médiu prohnala zvláštní kauza. Vyšlo totiž najevo, že moderátor roky tvrdil – mimo jiné i v rozhovorech, že má dosaženou maturitu. Ve skutečnosti však absolvoval obchodní učiliště. Vzdělání si nicméně v pozdějších letech doplnil dokonce o vysokoškolský diplom.

Relax ve vzduchu. Rey je velkým milovníkem létání a držitelem licence na pilotování větroně. Už dlouho se také chystá poříditi si licenci na ultralehké letadlo. Dosud se ho zatím ve vzduchu drželo štěstí. Adrenalinová chvíle nastala jen jednou, když ho nasál mrak. „To je taková zvláštní situace. Ze začátku jsem se lekl, ale pak jsem si vzpomněl na výcvik a pomalu jsem otevřel brzdy. Letadlo se pak začalo chovat přesně tak, jak mě to učili ve výcviku,“ líčil moderátor. Na nevhodní koníček si po čase zvykla také jeho manželka, která měla dříve z létání hrůzu. „Když jsme se seznámili, tak se jí dělalo špatně už ve chvíli, kdy jsme přišli na letiště. Dnes už létá naprosto bez problémů a je to pro ni zcela běžná záležitost,“ dodal. (vrm)

INZERCE

Hledáte nové bydlení?

Vyberte si z tisíců nabídek na [Reality.iDNES.cz](https://reality.idnes.cz)

Bydlete na správné adrese.

Automobilový průmysl

Inženýr industrializace lisovny plastových dílů

Vedoucí výroby

Operátor ve výrobě - mzda až 27.000 Kč...

23 400 - 27 000 Kč / měsíc

Automechanik - praha

30 000 - 40 000 Kč / měsíc

Více na www.jobdnes.cz

Zemědělství, lesnictví

Vedoucí lesní správy Břehyně

Zástupce ředitele - lesnictví

45 000 - 60 000 Kč / měsíc

Ošetřovatel zvířat v Zoologické zahradě Tábor

20 000 - 25 000 Kč / měsíc

Pěstitel, chov ve smíšeném hospodářství

17 000 - 20 000 Kč / měsíc

Více na www.jobdnes.cz

Řemesla, výroba

Operátor výroby s maturitou - práce s PC

22 000 - 24 000 Kč / měsíc

Pracovník ve výrobě

21 000 - 23 000 Kč / měsíc

Plánovač výroby

30 000 - 40 000 Kč / měsíc

Výrobní plánovač

30 000 - 40 000 Kč / měsíc

Více na www.jobdnes.cz

IT - prodej a služby

Sales Manager MES systémů (7031)

SW analytik

55 000 - 85 000 Kč / měsíc

Produktový manažer IT - Embedded Boards

SAP Project Manager (6995)

Více na www.jobdnes.cz

jobDNES.cz

Vaše cesta do práce

Jak „přežít“ cestu ledadem

FOTO | SHUTTERSTOCK

Létání představuje **nejpohodlnější způsob dopravy na dovolenou**, nicméně má i **zdravotní úskalí**. Než se odlepíte od země, přečtěte si, **jak potíží předejít**.

Tekutiny na prvním místě, jinak hrozí i trombóza

Zejména při letech delších než osm hodin, kdy mají pasažéři omezené možnosti pohybu, vyvstává riziko vzniku žilní trombózy. Při cestách delších než deset hodin postihují podle odhadů až pět procent cestujících. U třetiny z nich se toto onemocnění může projevit již přímo na palubě letadla. U ostatních pak do čtyř týdnů po absolvovaném letu. Kdo je těmito problémy nejvíce ohrožen? „Namísto složitějšího výčtu rizikových pacientů si představme mladou ženu s nadváhou, křečovitými žilami, kuřačku, užívající antikoncepci, nebo naopak těhotnou, s vrozeně zvýšenou srážlivostí krve, cestující delší dobu v horku a bez většího příjmu tekutin,“ shrnul Jan Piňha z Interní kliniky 2. LF UK a FN Motol.

Právě výrazné zahuštění krve, tedy dehydratace, je možnou vyprovokovanou příčinou sezonního výskytu tohoto onemocnění. Ideálním nápojem je čistá voda, popřípadě minerálka, pokud se více potíte. Pozor však na perlivé nápoje. „Sycené nápoje totiž poměrně rychle potlačují pocit žízně, a příjem tekutin by tak mohl být snížen. Optimálním příjmem jsou dva až tři litry během delších letů nebo jízd, při

výraznějším pocení a u rizikových osob i větší,“ dodává Piňha.

Přilepšete páteři a kostřiči. Polštářkem nebo cvičením

Začátek dovolené mohou nepříjemně poznamenat bolesti hlavy vystřelující z krční páteře, které jsou následkem dobře známého usnutí vsedě se zalomenou hlavou. Dlouhé sezení zrovna nepřídí ani vaši kostřiči. „Do letadla bych doporučila krční polštář pro podporu hlavy při spánku a odpočinku. S ním lze předejít přetížení či zablokování krční páteře, bolestem hlavy a dalším potížím. Pokud někoho trápí bolestí kostřiče, existují i nafukovací polštářky pro sezení,“ říká vedoucí fyzioterapeutka FYZIOkliniky Iva Bílková a doplňuje také snadný cvik na efektivní protažení a napřímení krční páteře: „Vsedě napřimete páteř, ramena jsou stažena dolů, bedra mírně dopředu, dlaně položené na stehnech. S dlouhým výdechem pusou rukama zatlačte do stehna a „odtlačte“ se za hlavou vytaženou co nejvýše, napřimete páteř, hlavu vytáhněte co nejvýše a bradu zasuňte mírně zpět k páteři, ramena jsou stále dole. S dalším výdechem hrudník „sjíždí“ dolů k pánvi,“ radí.

Cévní „gymnastiku“ zvládnete během letu

Již zmiňovaným problémům se žilami v důsledku dlouhého letu můžete předejít také pomocí jednoduchých cviků. Základem je vsedě opřít chodidla o zem a střídavě přenášet váhu na paty a poté co nejvýše na špičky, a to ve svižném tempu. Popřípadě střídat tyto pozice u každé nohy naopak – tedy pravá na špičky, levá na patě. Pokud to podmínky letu jen trochu dovolí, je namístě alespoň jednou za hodinu vstát a projít se v uličce. (vrm)

Spodní a svrchní kvašení

Aleš Dvořák,
obchodní sládek národního
pivovaru Budějovický Budvar

Pivo je pivo

Pro mnohé přirozená součást života. To zrzavé s pěnou. Pivo, je zkvašený nápoj z obilí s 8 000 lety historie. Ve slově zkvašený nalezneme slovo „kvasinka“. Kvasinky jsou jednobuněčné mikroorganismy. Jsou všude kolem nás, užitečné i škodlivé.

Pivovarské kvasinky patří mezi užitečné breberky (rozuměj mikroorganismy). Umí sežrat cukry a přeměnit je na alkohol. Jsou příbuzné vinařským, lihovarnickým a pekařským kvasinkám.

Sládcí rozlišují dva základní kmeny pivovarnických kvasinek.

Kvasinky tzv. **spodního kvašení**, které po prokvašení piva klesají na dno kvasné kádě a potom kvasinky tzv. **svrchního kvašení**, které po prokvašení někdy vyplavou na hladinu.

Spodní kvašení

vyžaduje nízké teploty, tedy led ve sklepích nebo strojní chlazení. V minulosti drahé, dlouho zrající ječné pivo, zvané ležák. Tento pivní styl je nyní s různými zjednodušenými dominantní v celém světě a jeho původ leží v Čechách.

Svrchní kvašení

snese mnohem vyšší teploty, takže piva je možno vyrábět i v létě. Dříve se používalo na výrobu letních „rychlých“ piv z levnějších obilovin. V současné době probíhá renezanace tohoto stylu. Piva se nazývají anglicky ALE, čti „ejl“. Svrchně kvašená piva jsou chuťově velmi rozmanitá až extravagantní, rozhodně nejsou nudná.

Až se vás někdo u piva zeptá, proč se spodnímu kvašení říká spodní a jak je to s těmi kvasinkami u svrchního kvašení, budete už znát odpověď – a to tu správnou.

Kapr lysec, kterého chytil rybář Stanislav Blažka, se dostal díky svým obřím parametrům **do České knihy rekordů**.

■ JANA NEDĚLKOVÁ

JIHLAVA | Do České knihy rekordů přibyl další zápis. Nově do ní byl zanesen výkon osmnáctiletého Stanislava Blažky z Jihlavy, který loni 13. července ulovil rekordního kapra obecného. Lysec vážil úctyhodných dvaatřicet kilogramů a dostal jméno Fantastic. Během dvacíti měsíců ho nikdo nepřekonal.

„Do uvedeného dne letošního roku nikdo nechytil žádného jiného kapra nad třicet kilogramů,“ informoval Josef Vaněk z pelhřimovské Agentury Dobrý den, jež veškeré české rekordy a kuriozity eviduje. Lysece dlouhého 110 centimetrů se mladému rybaři povedlo překonat ze člunu na udici s nástrahou boilies 2 x 24 mm King Size Krill Activ 10. Souboj trval zhruba dvacet minut. Lokalitu tají.

I když je Stanislav Blažka studentem velkomeziříčské hotelové školy a připravuje jídla je jeho dalším velkým koníčkem, obří ryba na pekáči nakonec neskončila. Rybář svůj úlovek po nezbytném focení, vážení a měření vypustil

Stanislav Blažka se svým rekordním kaprem lyscem, vážícím 32 kilogramů. FOTO | ARCHIV S. BLAŽKY

zpátky na svobodu. Kapři jsou Stanislavovou velkou vášní.

„Rybařit jsem začal, když mi bylo kolem pěti let, a přivedl mě k tomu u nás na chatě táta. V deseti letech jsem si potom udělal svůj první rybářský lístek a o zhruba čtyři roky později jsem zjistil, že existuje i takzvaná větší kaprařina. Něco jsem si o tom nastudoval, chytilo mě to a začal jsem se na velké kapry

zaměřovat,“ popisuje Blažka. Ambice překonat svůj stávající rekord zatím nemá. „Není to pro mě v současné době prioritou. Chtěl bych si nyní rybařit jenom tak odpočinkově a pro zábavu, v klidu, pohodě. U vody si rád připravím i něco dobrého k jídlu, fotím a natáčím. Založil jsem si svůj YouTube kanál s názvem Stanley Fantastic, kde si lidé mohou má videa pustit. Rád bych takhle ry-

bařinu přiblížil širší veřejnosti,“ vysvětluje mladík. K vodě vyráží buď sám, nebo s kamarády, kteří s ním jsou naladěni na stejnou vlnu. A pochopitelně má také „svá“ místa. „Moje oblíbené revíry na Vysočině jsou spíše z mladších let, když jsem si udělal rybářský lístek – například Stará plovárna v Jihlavě, Podkova u Vílance nebo řeka Jihlava,“ doplňuje mladý rybář.

INZERCE

VÝROČÍ 85 LET HOKEJE V MILEVSKU
OSLAVÍME SOUČASNĚ NA ZIMNÍM STADIONU V MILEVSKU HOKEJOVÝM UTKÁNÍM

ČEZ MOTOR ČESKÉ BUDĚJOVICE VS. **HC ŠKODA PLZEŇ**

6. SRPNA 2019
OD 17:30
ZS MILEVSKO V PŘESTÁVKÁCH

VYSTOUPENÍ KRASOBRUSLAŘSKÉHO KLUBU MILEVSKO MINIZÁPAS MALÝCH HOKEJISTŮ
HC MILEVSKO 2010 vs. HC ČESKÉ BUDĚJOVICE

UTKÁNÍM BUDE PROVÁZET: DJ DOKTOR BUBEN

VSTUPNÉ
100 Kč (40 Kč DĚTI DO 130 CM) V PŘEDPRODEJI
120 Kč (50 Kč DĚTI DO 130 CM) NA MÍSTĚ

PŘEDPRODEJ ONLINE: WWW.SPOS-MILEVSKO.CZ, WWW.MILEVSKEM.CZ
PŘEDPRODEJNÍ MÍSTO: DK MILEVSKO, INFOCENTRUM MILEVSKO
VÍCE INFORMACÍ NA: WWW.SPOS-MILEVSKO.CZ A FB SPOS MILEVSKO

■ PARTNEŘI UTKÁNÍ ■

coop Západočeské konzumní družstvo Sušice

**STAŇTE SE SOUČÁSTÍ
NAŠEHO TÝMU**

coop TUTY Bělá nad Radbuzou

**PRODAVAČKA,
POKLADNÍ**

Nástup možný ihned.

Informace na tel. 725 853 352. Těšíme se na Vás.

Socha mírně našťvaného Sudána

Zvířecí kolonii na okružních křižovatkách rozmnožil pět tunový kolos z pískovce a kovu.

■ TOMÁŠ PLECHÁČ

DVŮR KRÁLOVÉ NAD LABEM | Když jeho děda, ředitel dvorské zoologické zahrady Josef Vágnér v roce 1975 přivezl do Československa nosorožce severního bílého Sudána, bylo Pavlu Vágnérovi šest let. Rok po smrti posledního samce tohoto druhu umělecký kovář spolupracoval na soše Sudána z pískovce a železa, která už pár dní stojí na kruhovém objezdu u oční školy ve Dvoře Králové nad Labem. Připomíná genocidu nejohroženějších savců na planetě. V keňské rezervaci OI Pejeta totiž zbývají pouze dvě samice a jedinou nadějí na záchranu nosorožců severních bílých je umělá reprodukce.

Plastika s kubistickými prvky se skládá z několika dílů, váží pět tun, je dlouhá téměř čtyři metry a v kohoutku měří 180 centimetrů. Hlava, přední a zadní

část těla jsou z pískovce, průhledný hrudní koš ze železných profilů symbolizuje kostru zvířete a pochmurnou současnost nosorožců. Hlava Sudána směřuje do Sladkovského ulice, kudy se jede do dvorského safari parku.

„Nechtěli jsme dělat realistickou kopii nosorožce, ale moderní sochu s abstraktními prvky, která bude mementem pro lidi, aby viděli, jak se dá zničit příroda a vyhubit živočišný druh. I proto nosorožec z dálky vypadá mírně našťvaně,“ upozorňuje Vágnér, který na soše pracoval se čtyřmi kováři ze své dílny. Autorem původního návrhu a pískovcových částí je kameník Jan Brož. Výroba sochy trvala více než čtvrt roku, pískovec pochází z kamenolomu v nedalekém Dubenci. „Nejprve jsem Sudána vymodeloval v reálné podobě a pak ho stylizoval do kubistické podoby. Nosorožec se těmto hranatým tvarům vyloženě nabízí,“ vysvětluje Jan Brož.

Nejtěžší podle něj byla manipulace a přeprava sochy, autoři jednotlivé díly k sobě montovali až na místě. Do středového ostrůvku kruhového objezdu plastiku instaloval jeřáb. Půldruhové tuny vážící kovové díly jsou k sobě přišroubova-

Nosorožce Sudána vytvořili kamenosochaři Pavel Vágnér (na snímku v čepici) a Jan Brož. Na okružních křižovatkách ve Dvoře je i dřevěný lev a supi (na Denisově náměstí), v Legionářské ulici skupina surikat. Celých 48 let až do loňska stával u silnice k Trutnovu plechový slon.

FOTO | M. VESELY

né, s pískovcem je spojuje chemická kotva. Uvnitř plastiky je ukrytý tubus se vzkazem pro příští generace a také dobové noviny. Radnice za sochu zaplatila téměř 400 tisíc korun.

Královédvorský safari park Sudána v roce 2009 spolu se samicemi Nájina a

Fatu a samcem Sunim převezl do rezervace OI Pejeta v Keni v naději, že se zde nosorožci rozmnoží. To se jim však nepovedlo. V říjnu 2014 uhynul Suni, loni v březnu poté, co se výrazně zhoršil jeho zdravotní stav, ošetřovatelé museli utratit i pětáctiletého Sudána.

INZERCE

AR PARTNER
STARÁME SE O VAŠI BEZPEČNOST

**STANICE TECHNICKÉ
KONTROLY A MĚŘENÍ EMISÍ
JINDŘICHŮV HRADEC**

AR PARTNER s.r.o.
Jarošovská 869/II, 377 01 Jindřichův Hradec
E-mail: stk@arpartnerjh.cz
Tel.: +420 384 321 006, 733 137 837

objednání na čas,
moderní prostředí

www.arpartnerjh.cz

Petice žádá vyškrtnutí nacistického zločince ze seznamu čestných občanů města Liberce.

■ TOMÁŠ LÁNSKÝ

LIBEREC | Vůdce sudetských Němců Konrad Henlein je i 74 let po skončení druhé světové války čestným občanem Liberce. Změnit to chtějí členové politického hnutí První republika. V petici, kterou zorganizovali, žádají, aby tohoto válečného zločince radnice z čestného seznamu vyškrtnula. Ta se k tomu nechystá.

„Henlein rozbil Československo, byl to důstojník SS a okupant. Vyškrtnout ho měli už dávno. Petice je jediný způsob, jak přimět město, aby se touto otázkou zabývalo,“ míní Matouš Bulíř, předseda hnutí První republika a iniciátor petice.

47 let bylo Henleinovi, když 10. 5. 1945 spáchal sebevraždu.

Jenže primátor Liberce Jaroslav Zámečník tvrdí, že seznam čestných občanů je historický dokument a měnit ho by znamenalo přepisovat dějiny. „Nechtí i dnešní lidé vědět, že tehdejší zastupitelstvo si Henleina považovalo. Taková byla historie. Neměňme ji,“ reagu-

Čestný občan Henlein

Konrada Henleina (vpravo) si vysoce cenil nejen Adolf Hitler (vlevo), ale i liberečtí zastupitelé.

FOTO | ARCHIV MAFRA

je primátor. Nehodlá však bránit zastupitelům v tom, aby se otázkou zabývali.

„Pokud se najde dost hlasů k vyškrtnutí, at to udělají. Můj názor je ale jasný,“ do-

dává. Bulíř naznačuje, že pokud Henlein čestným občanem Liberce zůstane, přijdou na řadu nátlakové akce.

„Uděláme zastupitelům ostudu. Zveřejníme jejich seznam s dovětkem, že tito lidé schvalují válečné zločince,“ hrozí. Mezi čestnými občany Liberce je ještě komunistický prezident Klement Gottwald. Na něj se chce hnutí zaměřit později, vyškrtnout jej ale chce také.

Podle Ivana Rouse ze Severočeského muzea v Liberci mohou snahy o přepisování čestných seznamů otevřít cestu k vyškrtnutí většiny osobností z minulosti. „Pokud otevřu tabulku s čestnými občany, tak tam vidím: von Czernhausen za zásluhu o město a rakouský stát v roce 1853. Rittera von Artha v roce 1866 za chrabré vystupování pro německé právo a ve stejném roce von Hoeflera za hájení práva německého lidu, o dva roky později von Beusta pro podporu Rakouska. V roce 1872 to byl von Koller za zásluhu o Říši. V roce 1939 tam máme Henleina za sjednocení sudetských Němců. Vyškrtnutí Henleina by nejspíše vyvolalo lavinu dalšího škrtání. Takže za mě ne,“ zdůvodňuje Rous.

INZERCE

Zoopark Na Hradecku

ZOO

- 100 druhů zvířat
- Komentované prohlídky
- Vstup se psy povolen
- Občerstvení

A jaké druhy zvířat u nás uvidíte?
Lvy, hyeny, opice, velbloudy, kajmany, klokany, hady a mnoho dalších...

Otevřeno 7 dní v týdnu
9:00–18:00 (květen–říjen 2019)
Komentované prohlídky vždy od 10:00 a 14:00 (červenec, srpen). Ostatní měsíce dle webu.

Tel.: (+420) 732 353 340
Horní Pěna 51, 378 31 (u Jindřichova Hradce)

Odkaz na mapu

www.zoonahradecku.cz

michal

KOUPALIŠTĚ-SOKOLOV

www.michal-sokolov.cz

- slevové programy pro mládež a rodiny s dětmi
- přírodní areál v těsné blízkosti Sokolova
- velké parkoviště u sjezdu z dálnice D6

NEJVĚTŠÍ VENKOVNÍ TOBOGÁN VE STŘEDNÍ EVROPĚ

Římský filozof Seneca: Je zhoľa zbytečné se ptát, má-li život smysl, či ne. Má takový...

POMŮCKA: IOTA, OHR, PEDEL	ČESKÝ BYVALÝ SKOKAN NA LYŽÍCH	ROSTLINA SKALNÍČKA	1. DÍL TAJENKY	TAKOVÉ MNOŽSTVÍ		TVOJE STR. ROD	NÁZEV HLÁSKY CH	ZAŘAZENÍ BRANCU	RÁZNÉ		UCHO NĚMECKY	KRAJSKÉ ŘEDITEL- STVÍ ZKR.	VRTĚT SE	VESNICE
NETKANÁ LÁTKA ZE SRSTI					PÁCHNOUCÍ ZVÍŘE					PRŮZOR VE ZDI				
ZNAČKA RUSKÝCH FOTO- APARÁTŮ					VYSYCHA- JÍCÍ ŘEKA ZN. NANO- SEKUNDA					HŘEBÍK INICIÁLY SPISOVA- TELE NEFFA				
CHYBUJÍCÍ STR. ROD							PŘEDLOHA BUFET					SPZ PELHRIMOVA 2. DÍL TAJENKY		
DVAKRÁT ZVYŠENÝ TÓN C						NĚMECKÉ MĚSTO ANGLIČTÍ ŠLECHTICI				SÍLA SPOLU- ZAKLADA- TEL ŘÍMA				
	CHUCH- VALEC RUDOLF DOMÁCKY				OBČANÉ SOLMIZAČNÍ SLABIKA					DRUH HMYZU VOZKOVO CITOSLOVCE				DRUHY KVĚTEN- STVÍ
EDEN				VÝHERNÍ POUKÁZKY VADA				UNIVERZITNÍ PRACOVNÍK NÁZEV AU- TOBAZARU						
UMĚLÝ KARTON							VOJSKO ZNAČKA DECITUNY							
PŘIKRÝVKA					ČESKÝ SPISOVATEL JAN ???					MÍT SCHOP- NOSTI				
DRUH KOŘENÍ					ŘECKÉ PÍSMENO					ČÁSTI TENISOVÝCH UTKÁNÍ				

Tajenka: ...mysl, jaký mu dáme.

INZERCE

VSTUP ZDARMA

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
VÁS ZVE NA

Biofarma Slunečná

10. 8. 2019
od 10 do 16 hod

BIOFARMA SLUNEČNÁ

Ochutnávka místní produkce, Prohlídka farmy,
Farmářský trh s lokálními potravinami

www.poznejsvehofarmare.cz

Biofarma Slunečná

10. 8. 2019

10:00 Slavnostní zahájení	12:00 Soutěže pro děti
10:15 Soutěže pro děti	13:30 Divadlo dětí
10:30 Představení hostitelské farmy	Karlovy Vary
11:15 Vizitky farmářů	14:00 Soutěže pro děti
11:30 Divadlo dětí Karlovy Vary	14:15 Vizitky farmářů
	14:40 Rozloučení s farmou
	15:00 Závěr programu

Naše farma je klidné, idylické místo k aktivní i pasivní relaxaci. Vesnické prostředí s mnoha hospodářskými zvířaty jako jsou kozy, ovečky, oslíkové...poskytne, nejenom rodinám s dětmi, jedinečné zážitky. Hospodaříme na 36 ha zemědělské půdy v nadmořské výšce 840 m ekologickým způsobem od roku 1999. Farma je také plně soběstačná v produkci mléka, sýrů a dalších mléčných produktů, vajec a brambor. Ať se rozhodnete pro kterékoli roční období, pro pěší či cykloturistiku, vodní či lyžařské sporty, kulturu nebo rybaření - Slunečná nezklame Vaše přání.

Slunečná 3
Želna

biofarma-slunecna.cz

ZÁŘÍZENÍ SLUŽEB
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Francouzský spisovatel Francois Fénelon: Čím více mluvíte, tím méně...

POMŮCKA: OSTENDE, SAUR	SÍŤ ČERPACÍCH STANIC	SPISOVATEL KAREL VÁCLAV ???	TÝKAJÍCÍ SE KULTURY	DÁLŇNÝ VÝCHOD		SEVERÁN	CELNÍ KÓD PARAGUAYE	RODOVÝ ZNAK	NEKRITICKÉ UCTIVÁNÍ		EVENTUA- LITY	SEVERSKÉ JMÉNO	DOSNA	ÚTOK
STARÝ TYP ŠKODOVKY HOVOR.					SLANINA					UTRPENÍ				
										PŮVAB				
KAZAŠSKÉ POHOŘÍ					RUŠIT									
					SPODEK NÁDOBY									
1. DÍL TAJENKY							ŽENSKÉ JMÉNO							
							BANKA							
BELGICKÉ MĚSTO										OSTEN		AGRÁRNÍ KOMORA ZKR.		
										ITALSKÁ ŘEKA		KARABÁČ		
	PRAŽ. SPRÁ- VA SOCIÁL. ZABEZPE- ČENÍ ZKR.	MODEL FIATU				GRAND PRIX ZKR.				LAHODNÝ NÁPOJ			OPOTŘEBIT JÍZDOU	MOC
		PRŮZOR VE ZDI				NATĚRY				ČÁST STROMU				
PŘÍSTAV ZASTAR.					NEODBOR- NÍK						ODCHYLKA STŘELY			
					HLÍNA						AVŠAK			
INICIÁLY LITERÁTA NEUMANNA					2. DÍL TAJENKY									
					MASARYK. UNIVERZITA									
FOTKA							NÁČELNÍK							
SLOVENSKÁ PŘED- LOŽKA ZE			SCHOP- NOSTI				ZESÍLENÝ ZÁPOR				ČISTIČÍ PRO- STŘEDEK			

Tajenka: ...si lidé pamatují.

INZERCE

coop
Mobil ... Váš český operátor ...

**VOLEJTE
ZDARMA**

NABÍDKA
SRPEN / ZÁŘÍ 2019

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12

KUPETE 3 ks JAKÝCHKOLIV PRODUKTŮ Z TĚTO NABÍDKY
A ZÍSKÁTE **10 VOLNÝCH MINUT**
DO VŠECH SÍTÍ

1. NÁKUP produktů **V AKCI**
2. **10 min.** do všech sítí **ZDARMA**
3. **PRODLOUŽENÍ** platnosti kreditu o **7 DNÍ**

START OD 1. 7. 2019

**NEomezený
TARIF**

s **300 MB** dat
za **399,- Kč**

coop
Mobil

**300
MB**

NEBO

**100
minut**

START OD 1. 8. 2019

**ZA KAŽDÉ DOBITÍ
VÁS ODMĚNÍME**

Platí pro zákazníky COOP Mobil.

Pro registraci nákupu a získání volných minut použijte věrnostní kartu COOP Mobil nebo pošlete **SMS na číslo 8844** ve tvaru: **COOP mezera DATUM NÁKUPU mezera ČÍSLO PRODEJNY** (Např.: COOP 01082019 12345)

Účtenku s nákupem uschovejte pro kontrolu. Každý účastník může získat max. 1 odměnu denně. Akce platí od 1.8.2019 do 30.9.2019 ve vybraných prodejních sítích COOP. Dostupnost zobrazeného zboží z nabídky se může na jednotlivých prodejních COOP odlišovat.

* Více informací a úplná pravidla na www.coopmobil.cz

POBÍDETE SI COOP MOBIL A NAKUPIJTE LEVNĚJI!
**PŘENOS
ČÍSLA
ZDARMA**

coop
Mobil

facebook

Google+

■ IVANA LESKOVÁ

OSTRAVA | Dopravní podnik nahrazuje staré tramvaje novými, a zatímco některé z vyřazených, například typ T2, musí rovnou do šrotu, jiné prodává. Před pár lety byl podnik úspěšný s prodejem T3, loni s nabídkou stejných typů neuspěl. Podle znaleckého ocenění totiž měly hodnotu okolo 90 tisíc korun a za tu cenu o ně nikdo nestál.

Letos ale podnik snížil ceny asi na třetinu a na nabídku inzerovaných dvaceti kusů T3 (na snímku) reagovali tři lidé, kteří mají zájem o deset tramvají. „Jeden z kupců chce osm vozů. Obchodovali jsme s ním už v minulosti. Tehdy přeprodal tramvaje na Ukrajinu, kde dál sloužily v dopravě. Stejný cíl má i teď,“ řekl zaměstnanec Dopravního podniku Ostrava Petr Tomala, jenž má na starosti prodej i jednání s kupci.

Ceny většiny tramvají se nyní pohybují okolo 40 tisíc korun, nejlevnější se dala pořídit za 34,2 tisíce korun, nejdražší za necelých 43 tisíc. Pouze jedna z tramvají stojí přes 111 tisíc – o tu ale zatím zájem nebyl. „Jeden vůz chce žena z Ostravy, která v něm plánuje zřídit kavárnu. Další získá muž z Valašského Meziříčí, který si už dříve jednu tramvaj od nás koupil a postavil ji jako atrakci u hlavní silnice,“ dodal Tomala.

Prodej tramvají

Kupcem ze Zlínského kraje je penzista Vilém Bystroň, jenž i v 75 letech podniká, opravuje a vystavuje automobilové i motocyklové veterány a vymýšlí zábavu pro sebe i druhé. Proto před třemi lety postavil ostravskou tramvaj vedle občerstvení a výběhu s 15 lamami a otevřel ji veřejnosti ve valašskomeziříčské části Podlesí, Drážky. A tam také postaví do týdne i další vůz z Ostravy. Už nyní by mu měli dovézt koleje.

„Tramvaje u nás nikdy nejezdily, ale pro mě znamenají vzpomínky na mládí. V 60. letech při spartakiádě jezdily v Praze tramvaje obsypané lidmi, jezdili jsme dokonce i na spojovací tyči,“ vzpomínal Bystroň a dodal, že druhá tramvaj bude sice také atrakcí, ale zůstane zavřená pro veřejnost. „Naplním ji totiž padesáti oblečenými figurínami, které dostanou i klobouky a čepice,“ nastínil muž své plány.

Pohřební ústav

města Č. Budějovice p.o.

Pražská tř. 2275/108,
370 10 České Budějovice
tel./fax: 387 203 694, 387 433 406

www.krematoriumcb.cz

Stálá služba:
tel.: 607 928 724

Zajišťuje:

- Odvoz zesnulých 24 hodin denně
- Komplexní zařízení služeb spojených s vyřízením pietního aktu (včetně poradenství, květinové výzdoby a pod.)
- Návrhy a tisk smutečních oznámení a kondolencí
- Převozy v tuzemsku i zahraničí
- Veškeré kremační a hřbitovní služby

NOVÁ VANA DO STARÉ
BEZ BOURÁNÍ, BEZ NÁSTRÍKU
MONTÁŽ 2 HODINY
ZÁRUKA 5 LET, ZÁŠTĚNY, SANITA
Tel.: 728 153 812
WWW.RENOVO-CZ.EU

INZERCE

PŘIDEJ SE K NÁM!

Viscofan – výzva – nové začátky – dobrodružství

rozšiřujeme tým a hledáme
PRÁVĚ TEBE!!

- Mzda až **40.000 Kč**
Nadstandardní benefity,
čisté prostředí
- Praxe není důležitá,
vše vás naučíme

Viscofan

Světový výrobce potravinářských obalů
se sídlem v Českých Budějovicích

www.viscofan.cz

VISCOFAN CZ s.r.o.
Průmyslová 377/2
za OC Mercury v Českých Budějovicích
tel.: 389 130 588
e-mail: person@gamex.viscofan.com

VIADRUS: DEN S KOTLÍKOVÝMI DOTACEMI

Kde? Showroom Viadrus - Kamnářství Písař,
Jiráskovo předměstí 639/III, Jindřichův Hradec

Kdy? 5. a 6. září 2019 od 8:00 do 17:00 hodin

Pomůžeme Vám s výběrem vhodného dotovaného kotle, předvedeme výrobky VIADRUS a zodpovíme vaše dotazy. Pomůžeme také s administrací dotace. Občerstvení pro účastníky zajištěno.

POZOR! Každý účastník musí být objednan (zaregistrován) na konkrétní čas konzultace. Účast na akci je zdarma!
Registrace nejpozději do 3. 9. 2019 na e-mailu: info@kamnarstvi-pisar.cz nebo na telefonu 384 325 813.

➔ www.viadrus.cz/dotace

KAMNÁŘSTVÍ Písař

VIADRUS

PLZEŇSKÝ KRAJ

MKS TACHOV

TACHOVSKÉ MĚSTSKÉ SLAVNOSTI 2. 8. - 4. 8. 2019

neděle 4. 8. • náměstí Republiky

- 10.00 hod. Petra Černocká „SAXANA dětem“
- 11.30 hod. Hájenka
- 13.30 hod. Banjo Band Ivana Mládka

doprovodné akce

- pá 2. 8. 16.00-17.00 hod. „Královským hvozdem“ - program pro děti (park, Sadová ul.)
- so 3. 8. 13.00-02.00 hod. „Tachovfest“ vstupné: 280 Kč (u zimního stadionu)
- so 3. 8. 15.00 hod. „HUS:MAN fest“ - metal vstupné: 100 Kč (klášterní zahrada Muzea ČL v Tachově)
- so 3. 8. 17.30 hod. „Varhanní koncert“ * J. D. Smešný vstupné: 90 Kč (kostel NPM, Kostelní ul.)
- tachovský zámek - výstavy, prohlídky (ul. Rokycanova 1)
- jízďárna Světce - výstavy, prohlídky (Světce)
- Muzeum Českého lesa v Tachově - výstavy, prohlídky (tř. Míru)
- CÍRKEVNÍ PROGRAMY komunitní centra - bohoslužby, Dny otevřených dveří
- svaz chovatelů - prezentace (výstavní hala - ul. Chodská)
- útulek - prezentace (hradby)

program - náměstí - vstupné zdarma
MODERÁTOR * Stanislav Jurík, Speaker Agency *

Pátek 2. 8. • náměstí Republiky

- 19.30 hod. Legendy se vrací
- 21.30 hod. Ocho Ríos

Sobota 3. 8. • náměstí Republiky

- 10.00 hod. Plzeňský mls
- 11.30 hod. Michal Tučný revival Plzeň
- 13.00 hod. The Dixie Hot Licks
- 14.30 hod. Jiří Schmitzer
- 15.00 hod. PRŮVOD - Zlatý Grál, Spielmannszug Viechtach, The Rebel Pipers, Tokhi & The Groove Army
- 16.45 hod. Oskar Petr „Vzpomínka na Marsyas“
- 18.30 hod. Michal Hrzůza a Kapela Hrzůzy
- 20.15 hod. Arrhythmia
- 22.00 hod. Duo Anyway

program 3. 8. • zámecké nádvoří /*

- 16.00 hod. Šedesát minut s živým medvědem „Hugo“
- 17.00 hod. Mělničanka
- 18.00 hod. Komedijanti z Tachova
- 20.00 hod. Zlatý Grál
- 19.00-24.00 hod. Los Pavlínos
- 23.00 hod. Ohňostroj (vrch Vysoká) /* (hudební doprovod - na předním zámeckém nádvoří)

- historická vozidla - výstava, jízda (nádvoří zámku)
- Dobrovolní hasiči - přehlídka, posezení (ul. Hornická)
- občerstvení, posezení - Sedmdesátka, zahrada čp. 85 MKS Tachov
- firemní prezentace (hradby u restaurace River)
- OBČERSTVENÍ (náměstí)
- STÁNKY ŘEMESLNÉ (ul. Kostelní, ul. Husitská)
- ATRAKCE (pod Vysokou)
- *****
- **PODROBNÉ INFORMACE - PROGRAMOVÁ SKLÁDAČKA**
Infocentrum, nám. Republiky čp. 85 • infocentrum@mkstc.cz; 374 630 000/001
- ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA
- **UPOZORNĚNÍ - zastavení provozu:**
pá 2. 8. od 17.00 hod. - ne 4. 8. do 17.00 hod.
- nám. Republiky, ul. Husitská, Soudní, B. Němcové, K. H. Borovského (stanoviště pro umělce a technické zajištění)
so 3. 8. * 15.00-15.30 hod. Průvod - směr ulice: Hornická, Husitská, náměstí Republiky
Technické zajištění:
Zvuk s.r.o.: zastřešení, zvuk, světla, VP obrazovka
označení akce /* - akce ovlivnitelná počasím

Západočeské komunální služby
Maria Peteran Group

Makléři partneri 2019
HITRÁDI ÚRADNÍ

ALFA PLASTIK
SINCE 1988

